

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIC-379/11

Název kontrolované osoby: Základní škola a Mateřská škola Horní Vltavice

Sídlo: 384 91 Horní Vltavice 19

IČO: 70986282

Identifikátor: 650055900

Právní forma: Příspěvková organizace

Zastoupená: Mgr. Jaroslavou Vávrovou

Zřizovatel: Obec Horní Vltavice, 384 91 Horní Vltavice 80

Místo inspekční činnosti: 384 91 Horní Vltavice 19

Termín inspekční činnosti: 17. – 20. květen 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a mateřskou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů; zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Aktuální stav školy

Základní škola a Mateřská škola Horní Vltavice (dále škola) je malotřídní školou, vykonává činnost základní školy (dále ZŠ), mateřské školy (dále MŠ), školní družiny (dále ŠD) a školní jídelny.

Ve školním roce 2010/2011 je výuka ZŠ organizována ve dvou třídách ZŠ, kterou navštěvuje celkem 21 žáků 1. - 5. ročníku, což je 52,55 % kapacity, která činí 40 žáků.

Všichni žáci jsou z Horní Vltavice. Pracují s nimi 3 pedagogické pracovnice, z toho 1 pracující na úvazek 0,273 je kvalifikovaná pouze jako učitelka MŠ. Vzdělávání probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále ŠVP ZV), kromě 5. ročníku (dobíhající program Základní škola).

V současné době MŠ navštěvuje celkem 15 dětí. Provoz je na základě potřeby rodičů od 6:30 hodin do 15:30 hodin. Úplata za předškolní vzdělávání byla stanovena 180,- Kč měsíčně. Předškolní vzdělávání se řídí Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání č. j. 32 405/2004-22 (dále RVP PV).

Od poslední inspekční činnosti se povedla především: výměna starých lavic za nové, výměna koberce v herně, výměna osvětlení ve cvičebně, zajištění oken ve cvičebně ochrannou sítí, oprava omítek stropů, vymalování třídy, cvičebny, prostor kuchyně a WC, vybudování „domečku“ (nového altánku pro MŠ), oprava všech schodů u obou budov a průběžné drobné opravy. Došlo také ke změně v personální oblasti na pozici vedoucí učitelky a učitelky v MŠ.

Hodnocení hlavních výsledků základního vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola poskytuje vzdělávání v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Škola uplatňuje **rovný přístup ke vzdělávání**, řádně vede školní matriku a další dokumentaci. Informuje veřejnost o vzdělávací nabídce a pravidlech pro přijímání ke vzdělávání prostřednictvím nástěnky v MŠ, schůzek zákonných zástupců budoucích žáků 1. ročníku a návštěv ZŠ dětmi předškolního věku. Kritéria pro přijímání k předškolnímu vzdělávání jsou zveřejněna a zpřístupněna. MŠ v posledních letech pokryla zájem všech rodičů o umístění dětí do MŠ.

ŠVP ZV je v plném souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Ve školním roce 2010/2011 probíhá vzdělávání v 1., 2., 3. a 4. ročníku podle ŠVP ZV, který zohledňuje cílové skupiny žáků, personální obsazení pedagogického sboru, materiální vybavení pro poskytované vzdělávání a finanční možnosti školy. O vydání ŠVP ZV byla rodičovská veřejnost informována, zájemci se s ním mohou seznámit ve škole. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (dále ŠVP PV) je zpracován po dílčí úpravě provedené v průběhu inspekce v požadované struktuře, je v souladu se zásadami RVP PV. Zaměřuje se na všestranný rozvoj osobnosti dětí, s důrazem na oblast výchovy ke zdraví a environmentální výchovu. Vzdělávací obsah je zpracovaný formou integrovaných bloků a podporuje rozvoj klíčových kompetencí dětí.

Organizace vzdělávání v ZŠ a počty žáků ve třídách jsou v souladu s příslušnými předpisy. Podmínky, které má škola pro vzdělávání, jsou cílevědomě vylepšovány a účelně využívány. V průběhu školního roku probíhají projektové dny s cílem osvojení nebo prohloubení klíčových kompetencí a průřezových témat. Pro sledovanou výuku bylo charakteristické dobré pracovní prostředí, vstřícná komunikace mezi vyučujícími a žáky, individuální přístup k potřebám žáků. Žáci jsou vzděláváni v podnětném prostředí, jsou motivováni průběžným hodnocením individuálního pokroku, zařazováním aktivizujících forem práce, snahou učitelek hledat souvislosti s běžnou praxí. Mají možnost pracovat s vhodným výběrem pomůcek a učebních textů. Žáci pracovali v tempu přiměřeném svým možnostem. Žáci využívají možnosti výběru ze vzdělávací nabídky a aktivně se zapojují do činností, které škola podporuje. Pro žáka se speciálními vzdělávacími potřebami (dále se SVP) má škola vypracovaný individuální vzdělávací plán. Organizace vzdělávání a počet dětí ve třídě MŠ je v souladu s právními předpisy. Pracovní doba pedagogických pracovníků je organizována s přihlédnutím k zajištění optimální pedagogické péče a bezpečnosti dětí při všech činnostech v průběhu celého dne. Předškolní vzdělávání probíhá podle třídního vzdělávacího programu, který navazuje na ŠVP PV.

Škola účinně podporuje rozvoj osobnosti dětí a žáků. Učitelky ZŠ se snaží využívat různé metody a formy práce v souladu s učebními plány. Škola zohledňuje potřeby a možnosti běžné populace i žáků se SVP. V letošním školním roce je zde 1 integrovaný žák. Pedagogové přistupují k tomuto žákovi individuálně a přijímají opatření k podpoře jeho vzdělávání. S cílem napomoci rozvoji zájmů a schopností žáků je vytvořena nabídka zájmových útvarů a možností účastnit se olympiád a soutěží. Žáci se aktivně zúčastňují projektů, které mají vliv na zkvalitňování vzdělávacího procesu. Též školní výlety jsou tematicky zaměřeny tak, aby doplnily ŠVP ZV. ZŠ poskytuje informace a poradenskou pomoc v záležitostech týkajících se problematiky vzdělávání. Prioritně se těmito otázkami zabývá ředitelka školy, která vede dokumentaci vztahující se k jednotlivým oblastem. Úkoly této oblasti jsou obsaženy v jejím plánu práce na školní rok. ZŠ účinně spolupracuje s poradenskými zařízeními a rodiči. Školní poradenství plní svou funkci v plné šíři. MŠ spolupracuje se školským poradenským zařízením zejména v problematice školní zralosti a odkladů školní docházky. Učitelky MŠ hodnotí rozvoj vědomostí a dovedností dětí v jednotlivých vzdělávacích oblastech, uplatňují pedagogickou diagnostiku, výsledky vzdělávání pravidelně hodnotí v týdenních intervalech. Pololetní a závěrečné hodnocení předškolního vzdělávání je projednáno v pedagogické radě. Studium dokumentace a z hospitační činnosti je zřejmé, že vzdělávací nabídka je rozmanitá a odpovídá záměrům ŠVP PV. Zohledňuje věk, individuální možnosti a zájmy dětí. Zařazeny byly odpovídající metody a formy práce, individuální a diferencovaný přístup k dětem. Vhodná motivace činností dětí aktivizovala, zájem vzbudila i hra učitelky na harmoniku, použití reprodukováné hudby, recitace, zpěvu i využití kamínků a pomůcky „padák“. K soustředění dětí přispěly: dobrá organizace, vhodně sestavené ranní cvičení a kladné hodnocení posilující sebevědomí a snahu dětí. Klidnou atmosféru podporovaly pěkné vztahy mezi dětmi, převážně se jim dařilo dodržovat pravidla vzájemného soužití. Agresivní projevy chování nebyly pozorovány. Dostatek času měly v MŠ i venku ke hrám podle vlastní volby i ke vzájemné komunikaci. Děti byly přiměřeně samostatné v pracovních a sebeobslužných činnostech i stolování. Úroveň poznání, slovní zásoby a komunikačních dovedností je na dobré úrovni. Problémy některým dětem činí správná výslovnost. Náplň pobytu venku obsahovala složku poznávací i sportovně - relaxační. Bezpečnost dětí byla dobře zajištěna (učitelka a první a poslední dvojice dětí nosí reflexní vesty).

Rozvoj funkčních gramotností dětí a žáků je účinně podporován. ZŠ se daří plnit obecné cíle vzdělávání. Z dokumentace školy a z hospitací vyplývá, že škola zvyšuje funkční gramotnost žáků v oblastech čtenářských (využívání školní knihovny), sociálních (žáci si osvojují potřebné strategie učení, učí se tvořivě myslet a řešit přiměřené problémy, účinně komunikovat a spolupracovat, chránit své fyzické i duševní zdraví a vytvořené hodnoty, být ohleduplní a tolerantní k jiným lidem, k odlišným kulturním a duchovním hodnotám, poznávat své schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi), přírodovědných (včetně péče o životní prostředí), matematických i informačních kompetencí (prohlubování teoretických i praktických znalostí v ovládnutí výpočetní techniky a zvyšování jejich schopnosti orientace ve světě informací i ve schopnosti komunikace v cizích jazycích (vytváření schopnosti komunikovat s lidmi z jiné země). MŠ plní stanovené cíle vzdělávání. Dostatek příležitostí k rozvoji elementárních základů klíčových kompetencí potřebných pro další vzdělávání a jednotlivých gramotností (čtenářské, matematické, sociální, přírodovědné) poskytuje vzdělávací obsah ŠVP PV. Poznání dětí rozšiřují i další aktivity pořádané většinou oběma školami společně. Učitelky se zaměřují na rozvíjení dovedností předcházejících čtení, psaní a počítání zvláště u dětí v posledním roce před zahájením povinné školní docházky a dětí s odkladem školní docházky. Procvičují jemnou motoriku, grafomotoriku, rozvíjejí

fonemický sluch a rytmicizaci. Zařazují logopedickou prevenci. Dbají na zlepšování komunikace dětí a jejich vyjadřování.

ZŠ dbá na **systematické hodnocení výsledků vzdělávání**. Vyučující sledují výsledky hodnocení žáků v realizovaném ŠVP ZV se zřetelem k jejich vzdělávacím a osobnostním předpokladům a porovnávají je se vzdělávacími cíli školy. Svou činností přispívá k soustavnému zkvalitňování výsledků vzdělávání, zajišťuje včasnou podporu žákům s riziky neúspěšnosti a všechny připravuje na bezproblémový přechod na vyšší stupeň. Dosahované výsledky pravidelně hodnotí ve vztahu k možnostem a schopnostem žáků. **MŠ** sleduje rozvoj a osobní vzdělávací pokroky dětí, vede o nich záznamy. Zaměřuje se na děti v posledním roce před nástupem povinné školní docházky, zajišťuje včasnou podporu dětem s riziky neúspěšnosti. Výsledky předškolního vzdělávání jsou obsahem jednání pedagogických porad. Sleduje i úspěšnost dětí při přechodu do ZŠ a počty odkladů školní docházky. O dobré přípravě dětí na vstup do ZŠ svědčí nízké počty odkladů (letos žádný, loňský rok 2).

Hodnocení předpokladů školy podle požadavků školského zákona

Škola splňuje formální podmínky. Platná zřizovací listina a zápis do školského rejstříku jsou v souladu se skutečností. Ředitelka splňuje předpoklady pro výkon funkce ředitele školy, do které byla jmenována na základě konkurzního řízení.

Ředitelka školy plní povinnosti dané § 164 a § 165 školského zákona. Zřídila pedagogickou radu. Je velice aktivní ve využívání různých grantů a projektů. Organizační struktura podporuje aktuální potřeby a strategické záměry rozvoje školy. Strategie školy je jasná a srozumitelná, stanovuje priority vedoucí ke zlepšení průběhu a výsledků vzdělávání a naplňování školních vzdělávacích programů. Ve vnitřních normách (např. školní řád) jsou dobře popsána práva a povinnosti všech účastníků vzdělávání, jejich dodržování se pravidelně monitoruje a vyhodnocuje na jednáních pedagogické rady. Škola má vypracované plány k minimalizaci rizik neúspěšnosti dětí a žáků. Nejčastěji využívá individuálního přístupu v práci s dítětem a žákem, který je velice efektivní. Ve vnitřních dokumentech školy je zpracována prevence krizového chování, výskytu šikany a zneužívání návykových látek. Jednou z forem realizace jsou besedy. Povinná dokumentace školy je vedena v souladu s ustanovením školského zákona. Vedení MŠ zajišťuje učitelka s dlouholetou praxí v oboru. Ředitelka na ni přenesla řadu kompetencí, vymezených pracovní náplní, jež svědomitě plní. Spolupráce a kontakt s ředitelkou školy i oboustranná informovanost jsou zajištěny v denním kontaktu. Povinná dokumentace školy je vedena v souladu s ustanovením školského zákona.

Škola velice úzce **spolupracuje** se zřizovatelem, vztahy jsou hodnoceny jako výborné. Žáci se aktivně zapojují do společenského života v obci, škola organizuje tradiční vlastní akce a účastní se i akcí, které pořádá obec. Obec poskytuje finanční podporu škole dle svých finančních možností. Zákonní zástupci jsou pravidelně a prokazatelně informováni o výsledcích vzdělávání dětí a žáků, případně o jejich pokroku či problémech na třídních schůzkách, v případě potřeby i individuálně. Spolupráce se školskou radou probíhá dle zákonných předpisů, má však spíše formální charakter. Přínosem je spolupráce se sdružením rodičů v oblasti zajišťování akcí pro děti a žáky. Sdružení finančně přispívá na školní pomůcky, podílí se na organizování sběru druhotných surovin. Rodiče se aktivně zapojují při opravách školy, pomáhají s organizováním volnočasových aktivit pro děti a žáky např. exkurze na rodinnou farmu. Efektivní spolupráce probíhá se spádovou školou ve Vimperku (návštěvy žáků 5. ročníků v nových kolektivech, podávání informací o žácích novým třídním učitelům, získávání informací o výsledcích žáků, koordinace učiva)

a s dalšími málotřídními školami v okolí (organizace soutěží). Dalšími klíčovými partnery školy jsou: Tělovýchovná jednota (sjezdové lyžování, vodácký oddíl), Místní oddělení Policie ČR, Hasičský záchranný sbor, Pedagogicko – psychologická poradna Prachatice a Speciálně pedagogické centrum Č. Budějovice, Odbor sociálních věcí MěÚ Vimperk, Krizové centrum Prachatice Fénix, Ekologické hnutí Tereza (projektové práce), Správa CHKO Šumava a Národní park Šumava (pořádání výukových programů v místě školy). Škola se zapojuje i do dobročinných akcí a charitativních sbírek - Občanské sdružení CHRPA, Fond Sidus. MŠ nabízí rodičům při nástupu dítěte využít adaptační období. Spolupráce se ZŠ je dlouhodobě velmi dobrá. Učitelky ZŠ a MŠ jsou v denním kontaktu. Společným zájmem je bezproblémová adaptace dětí v ZŠ a spokojenost rodičů.

Ředitelka školy sleduje **personální** situaci školy. Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) je zaměřené především na inovace vzdělávacích metod. V MŠ pracují dvě učitelky s odpovídající kvalifikací.

Současný stav v oblasti **materiálního vybavení** a prostorových podmínek je na běžné úrovni. Škola v tomto školním roce neeviduje žádný úraz, míra úrazovosti za poslední 3 roky je 0,07. **ZŠ** je dobře vybavena učebnicemi a učebními pomůckami, nové jsou pořizovány podle finančních možností. Při výuce různých předmětů je využíván výukový SW, k dispozici je dobře vybavená školní knihovna, která je doplňována o nové tituly. Pro výuku i zájmovou činnost jsou využívány 3 žákovské a 1 učitelský počítač propojené do počítačové sítě a s přístupem na internet /z projektu Indoš/, další dva starší počítače bez přístupu na internet jsou umístěny ve třídě. Ke sportovním činnostem využívá škola hřiště v obci a kempové prostory TJ Horní Vltavice, v zimním období rovněž sjezdovku v blízkosti školy. Pro výuku přírodovědných předmětů se nabízí příroda v blízkosti školy. **MŠ** poskytuje dětem bezpečné a estetické prostředí, přestože vybavení nábytkem a ostatní zařízení je převážně původní. Používaný dětský nábytek neodpovídá vzrůstu dětí (stolky a židle jsou nízké). Má odpovídající výběr hraček, doplňuje nové učební pomůcky, dětské knihy a potřeby pro výtvarné, pracovní, hudební a tělovýchovné činnosti. Je dostupná aktuální odborná literatura a metodické materiály. Vedoucí učitelka nemá k dispozici pro zpracování administrativy počítač. Bezpečnostní podmínky školní zahrady byly zlepšeny jejím oplocením. Zařízení zahrady je skromné (pískoviště, dvě původní kyvadlové houpačky, malý a velký altán). Revize školní zahrady je pravidelně prováděna.

Finanční podmínky pro činnost školy ve sledovaném období byly ovlivněny výší jednotlivých zdrojů financování – dotace ze státního rozpočtu na přímé náklady na vzdělávání, rozvojové projekty a prostředky z rozpočtu zřizovatele na provoz. Prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu škola použila především na platy a související zákonné odvody, ostatní platby za provedenou práci, učební pomůcky, DVPP a ostatní náklady vyplývající z pracovně právních vztahů. V hodnoceném období škola získala účelové neinvestiční dotace na rozvojové programy, které přispěly ke zlepšení ekonomických podmínek školy. Poskytnuté dotace ze státního rozpočtu na přímé náklady na vzdělávání se v roce 2010 meziročně zvýšily. Druhým nejdůležitějším zdrojem příjmů byly dotace od obce, které škola, kromě na provozní náklady, dostávala také na chybějící část mzdových prostředků, protože organizaci povolila výjimku ze stanoveného nejnižšího počtu žáků. Další zdrojem příjmů byly prostředky získané z doplňkové činnosti – vaření obědů pro cizí strávníky. Výše finančních prostředků, které měla škola k dispozici v hodnoceném tříletém období, byla dostačující na pokrytí jejich základních potřeb souvisejících s realizací školních vzdělávacích programů. Škola určuje priority podle rozpočtových možností a přijímá opatření v souladu se závěry vnitřní kontroly, sleduje dílčí výdaje a efektivně a hospodárně využívá finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu v souladu s účelem, na který byly přiděleny.

Závěry, celkové hodnocení školy

Vzdělávací nabídka školy odpovídá rozhodnutí o zařazení školy do školského rejstříku. Škola soustavně a cílevědomě vytváří zdravé a bezpečné prostředí.

Školní vzdělávací programy pro základní i předškolní vzdělávání jsou zpracovány v souladu s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy. Ve sledovaném průběhu vzdělávání byla zaznamenána převážně pozitivní zjištění. Pedagogické pracovnice inovují metody a formy práce.

Finanční prostředky poskytnuté škole umožňují realizaci školních vzdělávacích programů, jejich využití je zcela efektivní.

Příklad dobré praxe:

- *Oblast partnerství v podmínkách dvoutrídni šumavské školy*

Pozitiva:

- *Interpersonální vztahy ve škole*
- *Čerpání dotací z fondů EU „Peníze do škol“*
- *Vstřícné a pozitivní klima školy*
- *Bezpečné prostředí*

Prostor pro další rozvoj:

- *Pořízení nových dětských stolů a židlí do MŠ*
- *Rozvoj vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků*

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, P. O. Box 36, 370 01 České Budějovice.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Jihočeském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy:

V Českých Budějovicích dne 2. 6. 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Jana Novotná, školní inspektorka

Jana Novotná v. r.

Mgr. Petr Jelínek, školní inspektor – ředitel inspektorátu

Petr Jelínek v. r.

Mgr. Ludmila Hadravová, školní inspektorka

Ludmila Hadravová v. r.

Mgr. Bc. Hana Řežábková, školní inspektorka

Hana Řežábková v. r.

Bc. Marie Řežábková, kontrolní pracovnice

Marie Řežábková v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy:

V Horní Vltavici dne 21. 6. 2011

(razítko)

Mgr. Jaroslava Vávrová, ředitelka školy

Jaroslava Vávrová v. r.

Připomínky ředitele školy/školského zařízení

Připomínky nebyly podány.

